

महीक्षितांपृथिवीश्वराणां ॥ २५ ॥ पितृन्पितृव्यादीन्भूरिश्रवःप्रभृतीन् पितामहान्भीष्मादीन् मातुलान्शल्यादीन् भ्रातृन्दुर्योधनादीन् पुत्रान्लक्ष्मणादीन् पौत्रान्लक्ष्मणादिपुत्रान् सखी  
न्अश्वत्थामादीन् ॥ २६ ॥ सुहृदःकृतवर्मादीन् ॥ २७ ॥ कृपयास्नेहेन सचस्वजनमिति विशेषेण प्रदर्शयते ॥ २८ ॥ सीदंतिनिश्चेष्टानिभवन्ति रोमहर्षोरोमांचः ॥ २९ ॥ ३० ॥ निमित्तानि  
लोकक्षयकराणिभूमिकंपादीनि ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ स्यालाइतिस्यालशब्दोदंत्यादिः विजामातुरुतबाधास्यालादिति मंत्रवर्णात् स्याल्लाजानावपतीतिवालाजालाजतेः स्यंशूर्पस्यतेरितियास्कः ॥ ३४ ॥  
हंतुंइच्छापिममनभवतिकिमुतहंतृत्वमित्यर्थः महीकृतेपृथिव्यर्थे ॥ ३५ ॥ आततायिनः अग्निदोगरदश्चैवशस्त्रपाणिर्धनापहः क्षेत्रदारहरश्चैवषडेतेआततायिनः आततायिनमायांतंहन्यादेवाविचारयन् नात

भीष्मद्रोणप्रमुखतःसर्वेषांचमहीक्षितां ॥ उवाचपार्थपश्यैतान्समवेतान्कुरुनिति ॥ २५ ॥ तत्रापश्यत्स्थितान्पार्थःपितृन्तथापितामहान् ॥ आचार्यान्मातु  
लान्भ्रातृन्पुत्रान्पौत्रान्सखींस्तथा ॥ २६ ॥ श्वशुरान्सुहृदश्चैवसेनयोरुभयोरपि ॥ तान्समीक्ष्यसकौंतेयःसर्वान्बंधूनवस्थितान् ॥ २७ ॥ कृपयापरयावि  
ष्टोविषीदन्निदमब्रवीत् ॥ अर्जुनउवाच दृष्ट्वेमंस्वजनंरुष्णयुयुत्सुंसमुपस्थितं ॥ २८ ॥ सीदंतिममगात्राणिमुखंचपरिशुष्यति ॥ वेपथुश्चशरीरेमेरोमह  
र्षश्चजायते ॥ २९ ॥ गांडीवंसंसतेहस्तात्त्वक्कैवपरिदह्यते ॥ नचशक्नोम्यवस्थातुंभ्रमतीवचमेमनः ॥ ३० ॥ निमित्तानिचपश्यामिविपरीतानिकेशव ॥ नचश्रे  
योनुपश्यामिहत्वास्वजनमाहवे ॥ ३१ ॥ नकांक्षेविजयंरुष्णनचराज्यंसुखानिच ॥ किंनोराज्येनगोविंदकिंभोगैर्जीवितेनवा ॥ ३२ ॥ येषामर्थेकांक्षितंनोरा  
ज्यंभोगाःसुखानिच ॥ तइमेऽवस्थितायुद्धेप्राणांस्त्यक्त्वाधनानिच ॥ ३३ ॥ आचार्याःपितरःपुत्रास्तथैवचपितामहाः ॥ मातुलाःश्वशुराःपौत्राःस्यालाःसंबंधि  
नस्तथा ॥ ३४ ॥ एतान्नहंतुमिच्छामिघ्नतोपिमधुसूदन ॥ अपित्रैलोक्यराज्यस्यहेतोःकिन्नुमहीकृते ॥ ३५ ॥ निहत्यधार्तराष्ट्रान्नःकाप्रीतिःस्याज्जनार्दन ॥ पा  
पमेवाश्रयेदस्मान्हत्वैतानाततायिनः ॥ ३६ ॥ तस्मान्नार्हावयंहंतुंधार्तराष्ट्रान्सबांधवान् ॥ स्वजनंहिकथंहत्वासुखिनःस्याममाधव ॥ ३७ ॥ यद्यप्येतेनपश्यंति  
लोभोपहतचेतसः ॥ कुलक्षयकृतंदोषंमित्रद्रोहेचपातकं ॥ ३८ ॥

तायिवधेदोषोहंतुर्भवतिकश्चनेति यद्यप्येवंतथापि एतान्हत्वा अस्मान्पापमेव आश्रयेत् आततायिवधो हि अर्थशास्त्रविहितः न हि स्यात्सर्वभूतानीति तु धर्मशास्त्रं तच्च पूर्वस्मात्प्रबलं यथोक्तं याज्ञवल्क्येन स्मृ  
त्योर्विरोधेन्यायस्तु बलवान्व्यवहारतः अर्थशास्त्रात्तु बलवद्धर्मशास्त्रमिति स्थितिरिति अस्मान्हत्वा एतान् आततायिनः पापमेवाश्रयेदित्यपरायोजना तथा च एत एवास्मद्वधेन नश्यंतु न तु बयमेतेषां वधेन न क्षयामः  
ति भावः ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥